

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118218512
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1118218512.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Moniky Školníkovej v právnej veci žalobcu: Poistná udalosť s. r. o., Sabinovská 11, 821 03 Bratislava, IČO: 45 474 231, zastúpeného: Advokátska kancelária MHS Legal, s. r. o., Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava, IČO: 36 866 687, proti žalovanému: Česká podnikateľská pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Pobrežní 665/23, 186 00 Praha 8, Česká republika, IČO: 639 98 530, zastúpenému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 o zaplatenie sumy 1.644,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 27Cb/323/2018-157 zo dňa 29.1.2020 vo výrokoch II. a III. takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 27Cb/323/2018-157 zo dňa 29. 1. 2020 v napadnutom výroku II., ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 867,- eur od 19.07.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku napadnutý výrok II. p o t v r d z u j e .

III. Súvisiaci výrok o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 4%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

IV. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 867,00 Eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Ďalej rozhodol, že vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietla (výrok II.) a žalovanému náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznáva (výrok III.).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobou doručенou súdu dňa 21.11.2018 sa žalobca domáhal, aby mu žalovaný zaplatil istinu vo výške 1.644,- Eur, úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1.644,- Eur od 19.07.2018 do zaplatenia a priznania nároku na náhradu trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že poškodený bol v dôsledku poistnej udalosti zo dňa 28.05.2018, ktorá mu vznikla na jeho osobnom motorovom vozidle MAZDA 6, EČV: N.-XXX-H. nútený účelne si požičať náhradné motorové vozidlo po nevyhnutnú dobu opravy poškodeného motorového vozidla. Dňa 03.07.2018, teda za 37 dní od požičania si motorového vozidla mu bola následne vystavená faktúra č. 180701 v celkovej výške 2.442,- Eur. Náhradné motorové vozidlo si poškodený požičal z dôvodu nutnosti, pretože ho

potreboval na vykonávanie svojej podnikateľskej činnosti. Predmetné vozidlo dňa 03.07.2018 vrátil. Zo strany žalovaného došlo len k čiastočnej úhrade požičovného, a to v rozsahu 798,- Eur, ostáva neuhradené požičovné vo výške 1.644,- Eur. Poškodený sa so žalobcom zmluvne dohodol na prenájme náhradného motorového vozidla, ktorý trval celkovo 37 dní (od 28.05.2018 do 03.07.2018).

3. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nesporné, že došlo k vzniku škodovej udalosti, ktorá je poistnou udalosťou, žalovaný čiastočne žalobcovi poskytol poistné plnenie, t.j. škodovú udalosť uznal ako poistnú udalosť a to v zmysle uzatvoreného povinného zmluvného poistenia vozidla poškodeného. Za sporný medzi stranami sporu súd považoval nárok na zaplatenie nájomného za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške žalovanej istiny, nárok na úroky z omeškania, dobu účelnosti nájmu, výšku obvyklého nájomného na deň, dodržanie povinnosti na strane poškodeného podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Nesporným bolo poskytnutie plnenia vo výške 798,00 Eur za 21 dní, t.j. 38,- Eur s DPH na deň zo strany žalovaného žalobcovi na základe oznámenia o poistnom plnení.

4. Súd prvej inštancie posudzoval vec podľa § 4 ods. 1, 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a § 415, § 420, § 420a ods. 1, § 524, § 788 Občianskeho zákonníka.

5. Z faktúry č. 180701 mal súd za preukázané, že žalobca vyúčtoval poškodenému prenájom motorového vozidla bez obmedzenia počtu najazdených km za 28.5.2018 až 3.7.2018, t.j. 37 dní po 66,00 Eur v celkovej výške 2.442,00 Eur, pričom celková cena nájmu za 1 deň doby nájmu pozostáva zo základnej ceny za 1 deň doby nájmu 45,00 Eur a prírážky (doba neurčitá, nezabezpečenie) vo výške 21,00 Eur na deň. Pokiaľ ide o užívanie náhradného vozidla, súd skúmal účelnosť a nevyhnutnosť užívania náhradného vozidla a obvyklosť ceny nájmu, ak je to medzi stranami sporu sporné. Uviedol, že podľa Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3MCdo3/2015, pokiaľ ide o výšku náhrady škody, otázka skutočnej škody bola riešená už v rozhodnutí R 7/1992, v zmysle ktorého skutočnou škodou spočívajúcou v nákladoch na vypožičanie či prenájom vozidla, prevyšujúcich náklady na prevádzku vlastného vozidla je zodpovedný subjekt povinný nahradiť iba v rozsahu, v akom náklady boli vynaložené nutne a účelne na vypožičanie - nájom náhradného vozidla, ktoré zodpovedá vozidlu zadrživanému. Avšak aj u porovnateľného motorového vozidla platí, že rozsah náhrady, ku ktorej je škodca povinný, je obmedzený hľadiskom účelnosti. So zreteľom na uvedené bolo potrebné výšku náhrady škody, za ktorú zodpovedá žalovaný stanoviť vzhľadom na obvyklé ceny prenájmu obdobných motorových vozidiel v danom mieste a čase.

6. Vychádzajúc zo skutočností tvrdených na pojednávaní dňa 15.1.2020, popieraných skutkových tvrdení, listín založených do súdneho spisu, tvrdení strán sporu a emailovej komunikácie, dňa vzniku škody, dňa odovzdania opraveného vozidla poškodenému po vykonaní doobhliadky, vyjadrenia k trvaniu opravy - súd dospel k názoru, že je dôvodné prenajatie náhradného vozidla na 37 dní tak, ako si uplatnil žalobca.

7. Súd prvej inštancie sa oboznámil s cenníkmi založenými v súdnom spise, potvrdeniami o cene nájmu - na účely posúdenia, či je cena nájmu 66,00 Eur obvyklá v prípade vozidla KIA CEED a to v danom mieste a čase užívania náhradného motorového vozidla. Súd však skúmal aj zloženie ceny 66,- Eur a dospel k názoru, že skutočná cena nájmu je 45,00 Eur a nie 66,00 Eur, pretože sumu 21,- Eur žalobca účtoval za to, že zmluva má byť uzatvorená na dobu neurčitú, avšak zo zmluvy o nájme vyplýva, že sa predbežne prenájma náhradné motorové vozidlo na 12 dní a následne bola zmluva podľa zaškrtnutého "ÁNO" ("nájom predĺžený na žiadosť nájomcu") predĺžená na základe požiadavky poškodeného, t.j. nejedná sa o zmluvu na dobu neurčitú ale predĺženie dohodnutej určitej doby nájmu, preto súd nezistil dôvodnosť príplatku za uzatvorenie zmluvy na dobu neurčitú ako položky, ktorá by mala byť škodou. Pokiaľ išlo o nezabezpečenie nájmu, toto súd hodnotil ako príplatkovú službu, ktorú si poškodený nebol povinný objednať, bola to určitá výhoda, pre ktorú sa slobodne rozhodol ale nejedná sa o škodu, t. j. ujmu, ktorá by mu vznikla v dôsledku poistnej udalosti. Podľa súdu uvedené položky v cene 21,00 Eur nemožno preto posúdiť ako škodu, povinnosť takú časť ceny zaplatiť na zmluvnom dobrovoľnom základe nemožno stotožňovať automaticky so zákonnou povinnosťou na náhradu škody podľa zákona o PZP.

8. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že skutočným dohodnutým nájomným bez ceny príplatkových služieb je 45,00 Eur. Pre úplnosť súd skúmal aj obvyklosť ceny nájmu. Súd prihladol na ponuky prenájmu vozidiel založené v súdnom spise predkladané žalovaným ako aj potvrdenia o cene

nájmu. Poškodený nie je povinný si vybrať najlacnejší prenájom, ale cena prenájmu musí byť obvyklá. Na základe vykonaného dokazovania tak súd považoval cenu nájomného 45,00 Eur za primeranú. Vzhľadom na uvedené súd uzavrel, že žalobcovi patril nárok na nájomné za náhradné motorového vozidla za 37 dní po 45,00 Eur, t. j. vo výške 1.665,00 Eur. Keďže žalovaný zaplatil žalobcovi 798,00 Eur, zostáva na úhradu 867,00 Eur. V zvyšnej časti istiny preto súd žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú.

9. Pokiaľ ide o nárok na úroky z omeškania, súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie NS SR 3Cdo/145/2017 zo dňa. 22.11.2018, podľa ktorého peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ zákona č. 381/2001 Z. z. v 3 mesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania (§ 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z.) je tak viazaná výlučne na nesplnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie poistného plnenia v sporovom konaní rozhodnuté. Nie je pritom relevantné, ako mala (mohla) inak poisťovňa poistnú udalosť vybaviť. Skutočnosť, že poisťovňa neodôvodnila odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv žalobcu, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nesplnila vôbec a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. do omeškania.

10. Súd prvej inštancie žalobcovi nárok na úroky z omeškania nepriznal. Žalobca žalovaného v oznámení o poistnom plnení zo dňa 20.7.2018 informoval, že skončil šetrenie poistnej udalosti 19.7.2018 a uviedol v akom rozsahu bude plniť, pričom toto aj odôvodnil. Vzhľadom na uvedené sa žalovaný nedostal do omeškania s poskytnutím poistného plnenia na účely náhrady škody poškodenému, resp. právnenému nástupcovi, pretože si splnil svoju povinnosť podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP riadne a včas v zákonnej lehote 3 mesiacov od oznámenia poistnej udalosti (10.7.2018), nakoľko nárok na úroky z omeškania v zmysle citovanej judikatúry nemožno priznať, preto sa súd s právnou argumentáciou žalobcu nestotožnil. Súd preto žalobu v časti úrokov z omeškania zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie istiny vo výške 867,00 Eur a v zvyšných 777,- Eur istiny bol neúspešný. Žalobca bol aj v rozsahu uplatňovaného úroku z omeškania neúspešný, t.j. po prepočítaní bol žalobca úspešný v rozsahu 49% po zaokrúhlení a žalovaný 51%. Rozdielom sú 2%. Keďže žalovanému žiadne trovy nevznikli, ani si neuplatnil, súd v súlade s čl. 17 CSP žalovanému 2% trov konania nepriznával.

12. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch II. a III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že pre absenciu dostatočného zdôvodnenia a arbitrárnosť rozhodnutia súdom prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Má za to, že odôvodnenie súdu, že rozdiel medzi cenou 66,- Eur denne a cenou 45,- Eur denne predstavoval len akúsi prirážku či príplatkovú službu a teda, že to bola len výhoda, na ktorú poškodený nemal zákonný nárok, je arbitrárne, v rozpore s predloženými dôkazmi a navyše nemá ani žiadne racionálne a objektívne uspokojivé zdôvodnenie, prečo by tomu tak malo byť. Za prvé, žalovaný v konaní absolútne žiadnym spôsobom nepreukázal neobvyklosť ceny nájmu pri produkte, ktorý v danom prípade poškodený využil. Rovnako tak, samotným argumentom, že depozit sa na konci doby nájmu nájomcovi aj tak vráti (ak na požičanom aute nevznikne škoda) nemožno zľahčovať existenciu tak bežnej avšak zásadnej povinnosti nájomcu, akou je zloženie finančného depozitu za požičané vozidlo. Depozit napriek jeho vratnej povahe je veľmi dôležitým zabezpečovacím prvkom pri zapožičaní motorového vozidla a jeho (ne)existencia má vplyv nielen na cenu nájmu, ale dokonca aj na nájom ako taký, pretože bez zloženia depozitu za požičané vozidlo väčšina autopožičovní motorové vozidlo vôbec nepožičia. Zloženie depozitu bola významná komplikácia a nemalá finančná záťaž pre poškodeného, ktorý pre neočakávanosť vzniknutej škodovej udalosti nebol na takýto finančný výdavok pripravený a preto ako poškodený požadoval výlučne taký nájom, pri ktorom sa nevyžaduje zloženie depozitu. Konštatovanie súdu že nezloženie depozitu bola pre poškodeného neopodstatnená výhoda, na ktorú nemal v žiadnom prípade nárok je skutočne perfídne, argumentačne neudržateľné a navyše v rozsudku neodôvodnené žiadnym objektívne uspokojivým spôsobom. Za druhé, poškodený požadoval taký nájom, pri ktorom

požíva výhody zmluvy neurčitej a teda to, že požičané vozidlo môže kedykoľvek a bez akýchkoľvek sankcií vrátiť. Nájomca pri nájme náhradného vozidla musí splniť určité podmienky prenajímateľa viažuce sa k dohodnutej cene nájmu. Nemožno od poškodeného (nájomcu) spravodlivo žiadať, aby si v záujme získania čo najnižšej ceny náhradné vozidlo požičiaval za takých podmienok, ktoré mu v danej chvíli nevyhovujú, sú pre neho neakceptovateľné či nesplniteľné. Poškodený nechcel jednak skladať depozit, pretože nemal v danej chvíli voľné finančné zdroje na nájom náhradného vozidla, keďže dopravná nehoda sa mu stala nečakane a nepredvídane. Navyše poškodený nevedel ani len približne odhadnúť dĺžku doby opravy jeho poškodeného motorového vozidla a zároveň nevedel, či bude alebo nebude náhradné motorové vozidlo skutočne potrebovať celú predpokladanú dobu nájmu a tak nemal záujem sa viazať pevnou dobou nájmu a uzatvárať nájomnú zmluvu na formálne pevnú dobu určitú, ktorá by mu bránila nájom ukončiť skôr ako pôvodne uvažoval. Rozhodol sa preto pre nájom náhradného motorového vozidla v režime typickom pre dobu neurčitú, ktorá mu nijakým spôsobom nekomplikovala finančnú situáciu, poskytovala výrazne väčšiu flexibilitu a hlavne mu umožňovala náhradné motorové vozidlo kedykoľvek a bez akýchkoľvek sankcií vrátiť. Nájomná zmluva síce obsahuje informatívnu, avšak iba predpokladanú dobu nájmu, ktorá je navyše bez akéhokoľvek vplyvu na pevnosť obdobia nájmu požičaného vozidla.

14. V tomto kontexte poukazuje aj na viaceré konania vedené Krajským súdom Bratislava, ktoré v minulosti skúmali správnosť rozhodnutí súdov nižšieho stupňa k obvyklosti ceny nájmu vo výške 66,- Eur denne. Z viacerých rozhodnutí vyberá napríklad rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/17/2017 zo dňa 10.5.2018, ktorý na str. 9 a 10 uviedol to, že sumu žalobcu vo výške 66,- Eur za 1 deň nájmu vozidla strednej triedy považoval za primeranú.

15. V súvislosti s úrokmi z omeškania sa podľa jeho názoru súd prvého stupňa odvoláva na nie celkom aplikovateľný rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý bol navyše napadnutý ústavnou sťažnosťou podanou 12.2.2019, sp. zn.: Rvp 279/2019, pričom v tejto súvislosti uvádza, že sú známe najmenej tri ďalšie ústavné sťažnosti vo vzťahu k úrokom z omeškania zamietnutým práve pre údajné splnenie si oznamovacej povinnosti podľa § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zo strany žalovanej poisťovne. V predmetnej veci poukazuje na to, že žalovaný a dokonca ani súd pri svojej argumentácii vôbec nezohľadňuje tú skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku išiel mimo rámca právnej otázky predloženej v dovolaní, keďže vôbec neriešil možnosť aplikácie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v prípade omeškania poisťovne a nereagoval na najpodstatnejší argument dovolania. Inými slovami Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku riešil len sankciu za nesplnenie právnej povinnosti poisťovne ohľadom úroku z omeškania za to, ak poisťovňa udalosť nezlikviduje včas a o výsledkoch likvidácie neinformuje poškodeného. Na základe vyššie uvedených skutočností máme za to, že NS SR pri rozhodovaní zjavne vychádzal z neúplnej premisy, že poškodený má nárok na úrok z omeškania jedine v prípade porušenia právnej povinnosti uvedenej v § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. Žalobca však argumentuje tým, že poisťovňa nemá len jednu, ale má zároveň dve odlišné a samostatné právne povinnosti ktorými sú: Prvou (primárnou) povinnosťou je právna povinnosť poisťovne, ktorou je plniť dlh, t.j. poskytnúť k uplatneným nárokom poistné plnenie riadne a včas, pre porušenie ktorej je sankcionovaná úrokmi z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V skratke, na primárnu povinnosť poisťovateľa sa aplikuje všeobecný právny predpis. Druhou (sekundárnou) povinnosťou je právna povinnosť poisťovne, ktorou je zlikvidovať udalosť predpísaným spôsobom a včas, t.j. skončiť prešetrovanie udalosti v predpísanej lehote (včas) a následne poskytnúť poškodenému oznámenie o výsledkoch šetrenia (riadne), pričom porušenie tejto povinnosti je sankcionované úrokmi z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. V skratke, na sekundárnu povinnosť poisťovateľa, resp. pri nečinnosti poisťovateľa sa aplikuje špeciálny právny predpis. Žalobca s prihliadnutím na vyššie uvedené uvádza, že splnením len jednej z povinností poisťovateľa (skončiť prešetrovanie udalosti riadne a včas), nezaniká druhá povinnosť poisťovateľa (plniť riadne a včas), pretože v takomto prípade by sa poisťovňa uvedením akéhokoľvek dôvodu (aj absurdného či protiprávneho), mohla vyhýbať poskytnutiu poistného plnenia bez akýchkoľvek právnych následkov.

16. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu a zaviazá žalovaného k úhrade trov odvolacieho konania.

17. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. S argumentáciou žalobcu sa však v prípade náhrady škody nie je možné stotožniť, nakoľko

navýšenie ceny nájmu z dôvodu nezloženia depozitu nie je možné hodnotiť ako účelné a primerané, keďže takýmto postupom došlo k navýšeniu ceny nájmu o 21,- € denne, pričom žalovanému nie je zrejme v čom spočíva špecializovanosť danej autopožičovne. Navyše nájomca o zložené peniaze v prípade, ak prenajatú vec nezničí, prípadne nepoškodí, nepríde, nakoľko sú mu následne vrátené, čím v jeho prípade na konci nájomného vzťahu v danej časti nedôjde k zmenšeniu na jeho majetku, a teda ani k vzniku skutočnej škody. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 415, ako aj § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám, resp. k ich rozširovaniu. Žalovaný má za to, že poškodený, teda právny predchodca žalobcu sa neriadil vyššie uvedenými povinnosťami a uzavretím nájomnej zmluvy na náhradné motorové vozidlo v cene denného nájmu nad priemerné sumy nájmov, resp. s prirážkou nedôvodne navýšil rozsah škody. Uvádza, že žalobca sa zároveň odvoláva na predložené cenníky, z ktorých odvodzuje primeranosť ceny. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na cenové ponuky niekoľkých autopožičovní, ktoré predložil súdu prvej inštancie, na základe ktorých vyplýva obvyklá cena prenájmu motorového vozidla zn. KIA CEED (ako motorové vozidlo nižšej strednej triedy), pričom suma vo výške 66,- € na deň sa pohybuje už v úrovni obvyklých cien prenájmu motorových vozidiel vyššej strednej triedy automobilov.

18. Žalovaný sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku v časti nepriznania úrokov z omeškania, pričom podľa názoru žalobcu takéto rozhodnutie nie je v súlade so zmyslom a účelom zákona č. 381/2001 Z.z. Zákonodarca v ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník). Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 14 ods. 6 uvedeného zákona.

19. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 C.s.p. oznámený na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave dňa 5.8.2022. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalobcu a písomným vyjadrením žalovaného odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné v časti nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zmeniť a vo zvyšku odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

20. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 867,- EUR titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z povinného zmluvného poistenia. Škodu predstavuje nájomné za používanie náhradného vozidla, pričom súd prvej inštancie dospel k záveru, že skutočným dohodnutým nájomným bez príplatkov je 45,- EUR denne (nie 66,- EUR) a pri zohľadnení obvyklej ceny nájmu považoval takúto sumu za primeranú. Keďže žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 798,- EUR, rozhodol súd prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť sumu 867,- EUR a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II. napadnutého rozsudku). Zamietnutie žaloby vo zvyšku sa týkalo istiny 777,- EUR ako aj nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, keďže súd dospel k záveru, že tento nárok žalobcovi nepatrí, čo zdôvodnil v odsekoch 40 až 46 napadnutého rozsudku.

21. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov meritórneho rozhodnutia v časti napadnutého výroku II, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi nárok na zaplatenie istiny 777,- EUR, nakoľko na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi za preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v predmetnej časti a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné:

22. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou námietkou, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa obvyklej ceny nájmu a odôvodnenie rozdielu medzi cenou 66,- EUR denne a 45,- EUR denne je arbitrárne, v rozpore s predloženými dôkazmi. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil listinné dôkazy, predovšetkým nájomnú zmluvu uzatvorenú medzi prenajímateľom Poistná udalosť s.r.o. a nájomcom L. A., ako aj faktúru č. 180701, ktorou dodávateľ Poistná udalosť s.r.o. fakturoval odberateľovi, t.j. poškodenému prenájmu motorového vozidla 66,- EUR denne v celkovej sume 2.442,- EUR. Z predmetnej faktúry vyplýva, že celková cena za 1 deň nájmu činí 66,- EUR, pričom základná cena je 45,- EUR za deň a prirážka (doba neurčitá, nezabezpečenie) činí 21,- EUR. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že skutočná cena nájmu bola 45,- EUR a táto suma predstavuje škodu, ktorá v vznikla v dôsledku poistnej udalosti. Suma 21,- EUR predstavuje prirážku,

ktorú nemožno stotožniť so škodou. Predovšetkým je nájomnou zmluvou preukázané, že nešlo o zmluvu na dobu neurčitú a príplatok za nezabezpečenie predmetu nájmu nemôže predstavovať skutočnú škodu, keďže nahrádza inštitút zloženia depozitu, ktorý sa v zásade vracia nájomcovi po ukončení nájomnej zmluvy.

23. Odvolací súd poukazuje na aplikovateľnú ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri určení skutočnej škody je potrebné vychádzať z obvyklých cien prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase a je potrebné zohľadniť, či náklady boli vynaložené nutne a účelne. V posudzovanej veci nemožno mať za účelne vynaložené náklady sumu 21,- EUR denne, ak išlo o nedôvodnú prirážku za zmluvu uzatvorenú na dobu určitú a prirážku za zmluvu uzatvorenú bez zloženia depozitu. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že cenu 66,- EUR nemožno považovať ani za obvyklú, čo je preukázané listinnými dôkazmi-cenníky autopožičovní zverejnené na internete.

24. K námietke žalobcu, že súd nezohľadnil judikatúru, resp. rozhodnutia súdov, podľa ktorých súdy priznávajú sumu 66,- EUR za deň nájmu požičaného vozidla tej istej kategórie, odvolací súd uvádza, že nie je viazaný rozhodnutiami iných súdov, pokiaľ nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Odvolací súd si je vedomý, že je v záujme právnej istoty, aby súdy rozhodovali v obdobných skutkových veciach rovnako, na druhej strane však treba konštatovať, že súd (v tomto prípade odvolací) musí zohľadniť vždy konkrétne okolnosti toho ktorého prípadu a musí vychádzať z obsahu konkrétneho spisového materiálu. Podľa odvolacieho súdu v prejednávanej veci neboli odvolacie námietky žalobcu spôsobilé spochybníť správne právne závery súdu prvej inštancie a jeho vyhodnotenie listinných dôkazov (v časti nepriznanej istiny).

25. Odvolací súd však prisvedčil odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie v časti zamietnutia uplatnených úrokov z omeškania, a to predovšetkým s poukazom na skutočnosť, že rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, na ktoré sa súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia zamietavého rozhodnutia v časti príslušenstva pohľadávky odvolával ako na rozhodnutie, závery ktorého mali vo vzťahu k predmetnej sporovej veci podstatný význam, bolo následne nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021 zrušené a vec bola NS SR vrátená na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie totiž aj v kontexte predmetného rozhodnutia NS SR vyvodil právny záver, že žalovaný si ako poisťovateľ splnil svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP, preto nebol povinný uhradiť žalobcovi úroky z omeškania. Do omeškania by sa s plnením náhrady škody dostal až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody v lehote určenej súdom neuhradil priznanú náhradu škody podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP, preto žalobu v časti žalobcom požadovaného úroku z omeškania zamietol. Ústavný súd SR vo vyššie uvedenom náleze uviedol, že výklad, ktorý poskytuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018 (ktorý si zároveň osvojil aj súd prvej inštancie v predmetnej sporovej veci) v sebe subsumuje záver, že poisťovňa sa dostáva do omeškania a je povinná platiť úrok z omeškania nie bezprostredne po tom, ako si poškodený voči nej uplatnil priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP a ani potom, čo uplynuli lehoty podľa § 11 ods. 6, 7 zákona o PZP, ale až po doručení meritórneho rozhodnutia v spore, kde poisťovňa vystupovala ako žalovaná, pričom rozsudok bol stotožnený s právoplatným rozhodnutím súdu o výške náhrady škody podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP. Ústavný súd SR však konštatoval, že hoci vzťah poškodeného a poisťovateľa je vzťahom osobitným (a teda nie bežným vzťahom veriteľ - dlžník), čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 - 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 Občianskeho zákonníka, predmetné ustanovenia nemôžu viesť k takému výkladu, ktorým by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodnej, mimosúdne osobitne kvalifikovaným spôsobom uplatňovanej istiny. Výklad poskytnutý zo strany NS SR v napadnutom rozhodnutí v podstate vylučuje poskytnutie poisťného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, čím sa dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy, ktorá má (v rámci zákona o PZP) za cieľ zlepšenie postavenia poškodeného, keďže v zmysle predmetného právneho predpisu bol zákonodarcom vykreovaný osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi. Rovnako aj v súlade so smernicou EP a Rady č. 2009/103/ES sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli povinnosť poisťovne (alebo jej likvidačného zástupcu) do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodeného o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo inými rovnocennými správnymi sankciami, pričom smernica zároveň výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky. K identickému právnomu záveru dospel Ústavný súd SR aj v náleze sp. zn. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021.

26. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/27/2021 zo dňa 23.2.2022 ako súdu dovolacieho, ktorý v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na citované nálezy ústavného súdu a konštatuje, že ak súdy pri výklade ust. § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených ustanovení, nezohľadnili účel prijatej právnej normy a výklad neuskutočnili eurokonformným spôsobom. Prijatým nesprávnym výkladom následne spôsobili, že žalobcovi odopreli časť uplatneného nároku (úrok z omeškania), a to s odôvodnením, ktoré nedalo logické a udržateľné odpovede na podstatné otázky výkladu predmetných ustanovení. Preto pokiaľ bol Ústavným súdom Slovenskej republiky označený ako ústavne nesúladný spôsob akým všeobecné súdy dospeli k záveru o vzniku práva poškodeného na úrok z omeškania až po uplynutí lehoty na plnenie určenej súdom po právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške škody, je potrebné rovnaký záver prijať aj v tejto veci. Najvyšší súd dal do pozornosti aj predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach, konkrétne rozsudok z 21. mája 2020 sp. zn. 1Cob/100/2019, rozsudok z 29. septembra 2020 sp. zn. 2Cob/200/2019 a rozsudok z 27. apríla 2017 sp. zn. 1Cob/109/2016, v ktorých už Krajský súd v Bratislave prijal záver, že povinnosť poisťovateľa platiť úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP sa vzťahuje výlučne na nesplnenie nepeňažnej povinnosti upravenej v ust. § 11 ods. 6 zákona o PZP, avšak nezavracia poisťovateľa povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenia podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákona o PZP včas.

27. S poukazom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobca má nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 867,- EUR od 19.07.2018 do zaplatenia tak, ako si uplatnil podanou žalobou.

28. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

29. Súvisiaci výrok o trovách prvoinštančného konania odvolací súd zmenil tak, že žalobcovi, ktorý mal čiastočný úspech v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 4% (§ 255 ods. 2 C.s.p.). Keďže žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie istiny 867,- EUR a neúspešný v časti o zaplatenie istiny 777,- EUR, úspech žalobcu predstavuje 52%, úspech žalovaného 48% a preto k náhrade žalobcovi možno priznať 4%.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže v odvolacom konaní bol žalobca ako odvolateľ úspešný iba čo do príslušenstva, a čo do zaplatenia istiny nebol úspešný, odvolací súd to posúdil ako úspech protistrany v odvolacom konaní. Vzhľadom na skutočnosť, že protistrane t.j. žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

31. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovoliacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh) (§ 428 C.s.p.).